

Vergadering Gemeenteraad van 20-07-2016

Afdeling : Directie Inwoners

Naam opsteller voorstel : Ven, Marianne van de

Portefeuillehouder : G.J.W. (Geert) Gabriëls

Raadsvoorstel:

RAD-001284

Zaaknummer JOIN:

Z/16/022242

Agendapunt:

Onderwerp

Herziening subsidiestelsel voor vrijwilligersorganisaties.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de conceptnota Herziening subsidiestelsel vrijwilligersorganisaties 2017 inclusief de tarieven voor sportaccommodaties en deze vrij te geven voor inspraak;
2. Kennis te nemen van de concept 'Algemene Subsidieverordening Weert 2017' en deze vrij te geven voor inspraak.

Inleiding

In oktober 2012 heeft uw raad de nota subsidiebeleid Welzijn en evenementen vastgesteld. Deze beleidsnota beschrijft wat gesubsidieerd wordt, hoe dat gebeurt en globaal aan welke doelstellingen de activiteiten een bijdrage leveren. De nota die nu voor u ligt geeft een herziening van het subsidiestelsel voor vrijwilligersorganisaties. Aanleiding voor deze herziening is de noodzaak om structureel te bezuinigen. Tegelijkertijd vindt de raad het belangrijk dat er een breed aanbod blijft aan sociaal-maatschappelijke activiteiten binnen een verenigingsstructuur. Activiteiten die voor iedereen toegankelijk blijven, die de sociale samenhang versterken met extra aandacht voor de jeugd, de kwetsbare burgers en een goede steun voor de minima.

De uitgangspunten waaraan het nieuwe subsidiebeleid moet voldoen staan beschreven in de door de raad vastgestelde uitgangspuntennotitie 'Verbinding en Vernieuwing'. Met dit als onderlegger is in de nota op basis van inhoudelijke keuzes gekeken waar het mogelijk én verantwoord is om te bezuinigen. Daarbij is ook gekeken naar de mogelijkheden om de tarieven van sportaccommodaties te verhogen. Maatschappelijke tarieven worden behouden, wel geldt dat er aansluiting dient te zijn met de tarieven in de regio.

Het nieuwe subsidiebeleid is gebaseerd op twee pijlers: Het behouden en versterken van de basisstructuur en ruimte voor vernieuwing. In de nota worden deze twee pijlers verder uitgewerkt en wordt ingegaan op de consequenties van het nieuwe beleid voor de vrijwilligersorganisaties. Er is gekozen voor een eenvoudiger subsidiesysteem met minder grondslagen per categorie. Dit leidt tot een nieuwe Algemene Subsidie Verordening die geldt voor alle subsidies die verstrekt worden door de gemeente Weert. Verdere toelichting op de wijzigingen in bestaande subsidies en tarieven en de concept ASV met de toelichting zijn opgenomen in een aparte bijlagennota die samen met de nota als bijlage bij dit raadsvoorstel is gevoegd.



Beoogd effect/doel

Een subsidiestelsel waarop structureel € 200.000,- bezuinigd is maar dat desondanks voldoende toekomstgericht is en inspeelt op veranderende opvattingen met betrekking tot de rolverdeling tussen overheid en burger. Het nieuwe stelsel stimuleert creativiteit en innovatie door incidentele subsidies toe te kennen.

Argumenten

1. Behouden en versterken van de basisstructuur

In Weert bestaat een goede basisstructuur. Er is een breed aanbod van culturele- en sportverenigingen. Bij deze verenigingen zijn veel vrijwilligers actief. De raad wil dit behouden en voor de toekomst versterken, om die reden is er bij het toepassen van de bezuiniging gekeken waar dit mogelijk én verantwoord is. Er zijn op grond hiervan inhoudelijke keuzes gemaakt om te bezuinigen of juist niet te bezuinigen.

De volgende keuzes zijn hierbij, conform de uitgangspuntennotitie, gemaakt:

- Jeugdsubsidies blijven bestaan. Hier wordt ook niet op bezuinigd. Wel worden deze geharmoniseerd. Voor ieder jeugdlid tot 18 jaar ontvangt elke vereniging een gelijk basisbedrag. Hiernaast krijgen, om drempelverhoging te voorkomen, sommige groepen/ organisaties een aanvullende subsidie voor jeugdleden gekoppeld aan specifieke doelen;
- Ouderen, gehandicapten en andere kwetsbare groepen worden ontzien;
- Subsidies voor volwassen leden komen te vervallen;
- De huidige incidentele subsidieregelingen komen te vervallen, uitgezonderd het 'Fonds voor culturele activiteiten' en de subsidieregeling voor evenementen. Hiervoor in de plaats komt er ruimte voor nieuwe incidentele subsidies (zie punt 2);
- Voor de tarieven van de sportaccommodaties sluiten we aan bij gemiddelden uit de regio;
- De grondslagen voor subsidie worden eenvoudiger;
- Er is een heldere afbouwregeling uitgewerkt.

2. Ruimte voor vernieuwing

Naast de subsidie voor het behoud van de basisstructuur welke hierboven genoemd wordt en die er vooral op gericht is de bestaande sociale infrastructuur te faciliteren wordt ook ruimte gecreëerd voor innovatie, creativiteit en vernieuwing. Zoals in de uitgangspuntennotitie gezegd is: in Weert moet ruimte blijven voor vrijdenkers en voor creativiteit in een duurzame samenleving.

Vanuit het subsidiebudget voor vrijwilligersorganisaties werden tot nu toe ook de Stichting Tafeltje dek je, de Stichting Dagopvang Weert en de Stichting Pedagogisch Sociaal Werk Midden Limburg gefinancierd. Voor deze posten hebben we een andere dekking gevonden: dit zijn posten die passen binnen het Wmo beleid, daarom is dekking via het Wmo budget reëel. De € 75.000,- die hiermee vrijkomt in het subsidiebudget wordt structureel ingezet voor vernieuwende activiteiten.

Bij de inzet van de subsidie voor nieuwe activiteiten wordt gewerkt met tenders. Het tendersysteem houdt in dat alle subsidieaanvragen voor vernieuwende activiteiten worden verzameld (2 keer per jaar). Alle aanvragen worden vervolgens getoetst en vergeleken voordat het totale subsidiebudget wordt verdeeld. Dit gebeurt op basis van vooraf vastgestelde criteria.

Via het uitschrijven van tenders kan de subsidie gericht worden ingezet als instrument voor het realiseren van de gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Ook organisaties die niet in aanmerking komen voor een structurele subsidie kunnen inschrijven op de tenders. Op deze manier kunnen ook nieuwe maatschappelijke initiatieven worden gehonoreerd. Dit systeem wordt opgenomen in de ASV en uitgewerkt in de nadere regels vast te stellen door het college van B&W.

Jaarlijks / meerjaarlijks kan het budget voor vernieuwende activiteiten voor nieuwe doelen worden ingezet.

3. Tarieven sportaccommodaties

In de uitgangspuntennotitie is gekozen voor behoud van maatschappelijke tarieven voor de gemeentelijke sportaccommodaties, waarbij geldt dat er aansluiting dient te zijn met tarieven in de regio. Om dit te beoordelen zijn de tarieven bij diverse gemeenten in de regio opgevraagd. Hierbij is gekeken naar binnensportaccommodaties, buitensportaccommodaties en het zwembad.

Binnensportaccommodaties

Conclusie van de vergelijking met de tarieven in de regio is dat in Weert het verenigingstarief lager is dan gemiddeld. Het tarief voor de recreatieve gebruikers ligt iets boven het gemiddelde. Op grond hiervan wordt voorgesteld om alleen het verenigingstarief voor de binnensportaccommodaties vanaf 2017 te verhogen. De gekozen verhoging is een verhoging met ruim 11%. Hiermee blijven we nog steeds iets beneden het gemiddelde in de regio.

Buitensportaccommodaties

De buitensportaccommodaties bestaan uit: voetbalvelden, hockeyvelden, een atletiekcomplex, een honkbalveld, het verharde sportveld (achter Het College) en de beachvolleybalvelden (achter Het College). Geconstateerd is dat de tarieven voor de sportvelden, ondanks de relatief grote stijging in 2013 (procentueel gezien) een stuk lager liggen dan in de regio. Daarom wordt voor de voetbalvelden, de hockeyvelden en het honkbalveld een tariefstijging van 50% voorgesteld. Voor de atletiekaccommodatie wordt voorgesteld de stijging te beperken tot 20%.

De tarieven voor het verharde sportveld en de beachvolleybalvelden zijn nu erg laag. Verhoging met 70% is daarom redelijk.

Zwembad

Net als bij de binnensportaccommodaties geldt ook hier dat het tarief voor de sportverenigingen lager is dan het gemiddelde in de regio. Hier liggen wel grotere verschillen. In Roermond en Cranendonck zijn de tarieven lager dan in Weert. In Nederweert en Venlo betalen de verenigingen fors meer. Voorgesteld wordt de tarieven te verhogen naar het gemiddelde, wat neerkomt op een stijging van circa 15%.

In de bijlagenota wordt hier verder op ingegaan en is een totaaloverzicht van de tarieven opgenomen.

4. Algemene Subsidie Verordening

De algemene subsidieverordening bevat de essentiële elementen van het subsidieproces. Deze ASV beschrijft alle procedurele bepalingen omtrent subsidieverstrekking. Er worden twee subsidievormen onderscheiden: incidentele- en structurele subsidies. Incidentele subsidies zijn subsidies ten behoeve van activiteiten van de aanvrager waarvoor het college slechts voor een bepaalde tijd subsidie wil verstrekken. Structurele subsidies zijn subsidies die per boekjaar aan een aanvrager wordt verstrekt of voor een aantal boekjaren met een maximum van vier jaar.

Deze opbouw zorgt ervoor dat de ASV 2017 gemakkelijk lees- en werkbaar is, niet alleen voor het ambtelijk apparaat, maar ook voor de subsidieontvangers. De gemeente Weert zet middels deze herziening in op transparantie en vermindering van de administratieve lasten. De administratieve lasten zijn op dit moment te hoog, mede gelet op de hoeveelheid subsidiegrondslagen en specifieke bepalingen binnen de huidige regelgeving. De ASV 2017 vormt de basis van de vernieuwde, wenselijke situatie.

De ASV 2017 dient te allen tijde in samenhang te worden gelezen met de uitgewerkte subsidieregelingen (de huidige deelsubsidieverordeningen). Deze worden uitgewerkt door het college van B&W.

Kanttekeningen

1. Behouden en versterken van de basisstructuur

- Het vervallen van subsidies voor volwassen leden en de verhoging van de tarieven kan consequenties hebben voor de contributie. Om te voorkomen dat inwoners uit Weert met een laag inkomen niet kunnen deelnemen aan culturele- en sportieve activiteiten wordt actief informatie gegeven aan verenigingen, scholen e.d. over het jeugdcultuurfonds en het jeugdsportfonds. Ons doel is om ook voor volwassenen te komen tot een soortgelijk fonds. Dit als vervanging van het Sociaal Cultureel Fonds wat per 1 januari 2017 voor volwassenen vervalt. Hierover worden momenteel gesprekken gevoerd met een derde. Voor de definitieve besluitvorming over het nieuwe subsidiebeleid (november 2016) is hierover duidelijkheid.
- Bij de incidentele subsidies vervalt ook de subsidie (25%) voor investeringen in accommodaties voor sportverenigingen. Bij deze keuze is het wel van belang dat sportverenigingen indien nodig een beroep kunnen doen op een garantstelling voor een geldlening. Stichting Waarborgfonds Sport biedt een dergelijke garantstelling momenteel aan, maar doet dit alleen in combinatie met een garantstelling door de gemeente. Bij het definitieve voorstel wordt uitgewerkt welke voorwaarden hieraan gekoppeld worden.

2. Bij de inzet van de ruimte voor vernieuwing wordt gewerkt met tenders

De insteek is om twee keer per jaar een tender uit te schrijven. In de ASV wordt deze nieuwe aanvraagmogelijkheid geïntroduceerd. Dit is een procedure waarin subsidieaanvragen niet worden beoordeeld volgens het principe 'wie het eerst komt, wie het eerst maalt'. Bij de tender wordt door middel van een onderlinge vergelijking van de aanvragen een keuze gemaakt. Het college publiceert vooraf het thema en de beleidsdoelstellingen waarvoor de tender geldt. Hierbij worden ook de beoordelingscriteria en wegingsfactoren om voor subsidie in aanmerking te komen vermeld. Organisaties dienen voor een bepaalde datum een subsidieaanvraag in. Het college beoordeelt alle aanvragen en maakt een rangschikking. De aanvragen die het beste bij het doel van de regeling aansluiten komen voor subsidieverstreking in aanmerking, totdat het beschikbare bedrag is uitgeput.

Het is een nieuwe manier van werken. Daarom is duidelijke communicatie over het nieuwe systeem van belang.

3. Tarieven sportaccommodaties

Het verhogen van de tarieven is redelijk, maar betekent wel een kostenstijging. Het betekent feitelijk een bezuiniging op de subsidie. Het in rekening brengen van een maatschappelijk tarief in plaats van een kostendekkend tarief is een indirecte vorm van subsidie. Daarom wordt voorgesteld om ook een afbouwregeling toe te passen voor de tariefverhoging. Dit is alleen praktisch uitvoerbaar door de verhoging niet direct voor 100% toe te passen in 2017. Voorgesteld wordt de verhoging in 2017 toe te passen voor 50% en in 2018 pas voor 100%.

4. Algemene subsidie verordening

De ASV is het procedurele kader waarin de hoofdlijnen staan. De inhoud van het beleid staat in de beleidsnota. De in de beleidsnota opgenomen beleidsuitgangspunten worden één op één vertaald in de subsidieregelingen. Deze worden nog uitgewerkt door ons college. In de conceptnota en de bijlage bij deze nota kunnen de organisaties nu lezen wat er wijzigt in de grondslagen en de voorwaarden. Hierop kunnen zij via de inspraak reageren.

Financiële gevolgen

Het financiële resultaat van de voorgestelde wijzigingen op de subsidies en tarieven zijn onderstaand in beeld gebracht. De hier opgenomen bezuinigde bedragen voor de subsidies zijn gebaseerd op de conceptbegroting 2017. De subsidieramingen in de conceptbegroting

2017 zijn gebaseerd op de subsidieverleningen 2016. Hierdoor kunnen ten opzichte van de begroting 2016 een aantal budgetten neerwaarts worden bijgesteld. Dit leidt tot een voordeel van € 32.958,00, dat in de conceptbegroting 2017 in mindering wordt gebracht op de taakstelling van € 200.000. Het totale resultaat is onderstaand weergegeven:

Resultaat wijzigingen subsidies en tarieven	Subsidie 2017 bij huidig beleid	Subsidie 2017 bij nieuw beleid	Bezuiniging / hogere inkomsten
Subsidies	€ 980.936,00	€ 866.414,00	€ 114.522,00
Subsidies WMO	€ 76.220,00	€ -	€ 76.220,00
Nieuwe subsidies	€ -	€ 75.000,00	€ -75.000,00
Tarieven sport			€ 62.200,00
Voordeel conceptbegroting 2017			€ 32.958,00
		Totaal	€ 210.900,00

Subsidies WMO blijven bestaan maar worden gedekt uit WMO-budget (nieuwe taken)

Enmalige bijstellingen wegens afbouw

Op grond van de afbouw zoals uitgewerkt in de nota geldt dat het totale resultaat in 2017 en 2018 lager is dan het totale resultaat van € 210.900,-. De grootste afbouw zit in 2017. In 2018 is de afbouw nog maar beperkt.

Resultaat inclusief Afbouwregeling	2017	2018	2019
Resultaat exclusief afbouw	€ 210.900,00	€ 210.900,00	€ 210.900,00
Afbouw subsidies	€ 14.310,00	€ 4.895,00	€ -
Afbouw tarieven sport	€ 31.100,00	€ -	€ -
Resultaat inclusief afbouw	€ 165.490,00	€ 206.005,00	€ 210.900,00

Per jaar betekent dit i.r.t. de realisatie van de taakstelling van € 200.000 het volgende:

- 2017: er resteert een taakstelling van € 34.510,-;
- 2018: de taakstelling wordt volledig ingevuld, € 6.005,- valt vrij ten gunste van het begrotingsresultaat;
- 2019 en verder: de taakstelling wordt volledig ingevuld, € 10.900,- valt vrij ten gunste van het begrotingsresultaat.

Mocht de vaststelling van de begroting 2017 op 2 november gevolgen hebben voor het bovenstaande, dan wordt dat in het definitieve voorstel dat 23 november aan uw raad wordt voorgelegd inzichtelijk gemaakt.

Uitvoering/evaluatie

Nadat de raad deze nota heeft vastgesteld en vrijgegeven heeft voor de inspraak wordt deze ter inzage gelegd. Hiervoor geldt een inspraaktermijn van 6 weken. In verband met de vakantieperiode is ervoor gekozen deze te verlengen met bijna 2 weken. De inspraakperiode loopt daarmee van 21 juli tot 12 september 2016. Dit biedt belanghebbenden voldoende ruimte een zienswijze in te dienen. Na verwerking van de zienswijzen en behandeling in het college van B&W in oktober 2016 stelt de raad de definitieve nota 'Herziening subsidiestelsel vrijwilligersorganisaties 2017' met bijbehorende ASV en de tarieven sportaccommodaties vast in de vergadering van 23 november 2016. Vanaf 1 januari 2017 geldt het nieuwe beleid.

Communicatie/participatie

Om de vrijwilligersorganisaties en de geïnteresseerde inwoners zoveel mogelijk bij het proces te betrekken zijn er voorafgaand aan de vaststelling van de uitgangspuntennotitie een tweetal informatiebijeenkomsten gehouden en begin maart twee interactieve bijeenkomsten georganiseerd. Eind juni/begin juli ontvangen de vrijwilligersorganisaties een brief waarin ze geïnformeerd worden over de gevolgen van het voorgenomen beleid en de mogelijkheid van inspraak. Om tegemoet te komen aan mogelijke behoefte aan een mondelinge toelichting worden er 2 inloopavonden georganiseerd. Na vaststelling door de raad volgt de officiële ter inzage legging en de inspraakperiode.

Advies raadscommissie

-

Bijlagen

1. Conceptnota Herziening subsidiestelsel vrijwilligersorganisaties 2017.
2. Concept Algemene subsidieverordening gemeente Weert 2017.
3. Bijlagennota.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de secretaris, de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans



Nummer raadsvoorstel: RAD-001284

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 21-06-2016;

besluit:

1. Kennis te nemen van de conceptnota Herziening subsidiestelsel vrijwilligersorganisaties 2017 inclusief de tarieven voor sportaccommodaties en deze vrij te geven voor inspraak;
2. Kennis te nemen van de concept 'Algemene Subsidieverordening Weert 2017' en deze vrij te geven voor inspraak.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20-07-2016.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans